

BUITEN

23^E JAARGANG N^O. 48

ZATERDAG 30 NOVEMBER 1929

Foto C. J. Steenbergh

'POSTWIJCK TE BAAMBRUGGE. ZIJ-AANZICHT

Redactrice: RO VAN OVEN

INHOUD:

DE UITSLAG VAN DEN „KORTE VERHALEN“-WEDSTRIJD	BLZ. 566
DE BEMOEIAL, DOOR C. ROWLAND (2)	BLZ. 566
POSTWYCK (GEÏLL.), DOOR FRANS HULLEMAN	BLZ. 565, 568—569
ZANGVOGELS, DOOR G. DE GRAAF	BLZ. 569
IK HUIVERDE (GEDICHT), DOOR D. A. POSTEMA	BLZ. 569
OUDE STEDEN AAN DE CÔTE D'AZUR. NICE (GEÏLL.), DOOR M. C. VAN ZEGGELEN	BLZ. 570—571
DE UIL, DOOR GERH. KREKELBERG	BLZ. 572
DE KANGOEROE (GEÏLL.), DOOR DR. H. VAN CAPPELLE	BLZ. 572—573
VAN ROZEN EN ROZENGAARDEN (GEÏLL.), DOOR A. W. FRANCKEN	BLZ. 574—575
DE DOOLHOF DER DWAASHEID, DOOR RALPH SPRINGER (17)	BLZ. 576
ONTVANGEN UITGAVEN	BLZ. 576
„TOEN NAM MARGARETHE HAAR LUIT EN ZONG“, ILL. UIT „DE PLAETSE AAN DE VEGHT“	BLZ. 576

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

De uitgevers verzoeken beleefdelijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Men gelieve alles wat de Redactie van dit weekblad betreft te adresseeren aan de Redactrice Mw. Ro van Oven, Emmastr. 15, Amsterdam, stukken voor de Administratie aan de Uitgevers N.V. Scheltema & Holkema's Boekhandel en Uitgevers-Mij., Rokin 74—76, Amsterdam, Met de toevoeging: „Voor de Administratie van het Weekblad Buiten“. Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht, ook achter op de foto's

Nieuw verschenen nummers 25 cts., oudere 50 cts.

De uitslag van den „Korte verhalen“ wedstrijd

Tot 1 September was de inzending voor Korte Verhalen opengesteld en zooveel hebben aan dezen wedstrijd deelgenomen, dat de Jury langen tijd heeft noodig gehad om haar oordeel te vormen. Het was niet gemakkelijk tot resultaten te komen: wel waren de verhalen kort, wel waren ze verhalend, maar het grootste deel gaf o.i. blijk, dat de meeste inzenders zich geen juist denkbeeld gevormd hadden van het begrip „Kort Verhaal“ en daarvoor in de plaats „Beschrijvingen“ hadden gegeven. Immers hieronder wordt een verhaal verstaan, dat in een klein bestek de eigenschappen van een roman vereenigt. Het moet actie bezitten en het dramatisch gebeuren moet zich volkomen logisch ontwikkelen naar zijn ontknooping.

Dit is het best begrepen door den schrijver van „De étalageplant“ (onder pseudoniem Fox ingezonden), wien dan ook de eerste prijs is toegekend. Dit verhaal, dat we in ditzelfde nummer publiceeren, bezit inderdaad alle bovengenoemde hoedanigheden. 't Is voortreffelijk geschreven en verwaarloost niets in de ontleding der gevoelens van den kleinen jongen, die de hoofdpersoon is.

De tweede prijs werd toegekend aan „De Verstekeling“, (ingezonden onder het pseudoniem Rozijn), dat slechts weinig minder kwaliteiten bezit, dan „De étalageplant“, maar waarin de schrijver minder objectief ten opzichte van zijn „romanfiguur“ zich verhoudt, dan in het met den eersten prijs bekroonde verhaal geschiedt.

„Fennechien's eerste reis“ (pseudoniem Sallander) verwierf den derden prijs. Ook dit is fijn en zuiver geobserveerd en geschreven, maar is iets minder dramatisch in zijn ontwikke-

ling. Merkwaardig is 't, dat in al deze Korte Verhalen kinderen als hoofdfiguur optreden.

Een vierde kort verhaal kwam voor een premie in aanmerking. 't Was „Zomerliefde“, ingezonden onder pseudoniem Juve.

Maar hiermee was de voorraad „Korte Verhalen“, die voor een prijs of premie in aanmerking kwamen, uitgeput. De overige mededingers, die wèl toonden het begrip „Kort Verhaal“ te kennen, zonden specimina, die of uiterst banaal waren of niet boven het goede school-opstel uitkwamen. Zoo bleef niet anders over dan premies toe te kennen aan de beste beschrijvingen.

Dit waren „Avondstemming“, „De Vacantiewinkel“, „Het Hofje“.

Nog werden uit de niet-bekroonde korte verhalen de volgende uitgekozen om alsnog in „Buiten“ te worden gepubliceerd. De auteurs van deze verhalen worden vriendelijk verzocht bericht van toestemming te willen zenden aan Mevrouw Ro van Oven, redactrice van „Buiten“.

De volgende verhalen en beschrijvingen werden voor publicatie uitgekozen:

De fruitdief, Een dag naar Buiten, Op proef, Vlietbrug te Leiden, Rumina, Djakka, Onze Reigers, Op het stoepje, Om de oude eendenkooi.

Het resultaat is dus als volgt:

EERSTE PRIJS:

De Etalageplant, door Fox (pseud. Fox).

TWEEDE PRIJS:

De Verstekeling door David Tomkins (pseud. Rozijn).

DERDE PRIJS:

Fennechiens Eerste Reis door P. te Wechel (pseud. Sallander).

PREMIES VERWIERVEN:

Zomerliefde door Mej. Juul Veth (pseud. Juve).

Avondstemming door Mevr. J. de Koster-Moorman (pseud. Gandasoeli).

De Vacantiewinkel door Carlos D. Lopes de Leao Laguna. Het Hofje door Truus Versteeg (pseud. Tyndo).

Prijzen en premies zullen in den loop der volgende week worden toegezonden; geleidelijk zullen de bekroonde en uitgezochte verhalen in „Buiten“ worden gepubliceerd.

De overige verhalen worden, op aanvraag, aan de inzenders teruggezonden.

De Jury:

MARIE C. VAN ZEGGELEN, letterkundige

P. H. RITTER, Hoofdred. v.h. Utrechtsch Dagblad

RO VAN OVEN, Redactrice „Buiten“.

DE BEMOEIAL

DOOR C. ROWLAND

2)

„HEEL goed“ antwoordde ik. „Zeg, dat ik in Larchmont ben, maar den eerstvolgenden trein naar de stad zal pakken. Vraag haar te wachten of over anderhalf uur terug te komen“.

Ik hoorde Putney de boodschap overbrengen en even later zei hij:

„De jonge dame heeft erge haast. Zij wil zelf met u spreken“.

„Heel best“ antwoordde ik en hoorde dadelijk een zachte, mooie stem, die zei:

„Mr. Pembroke?“

„Ja“.

„Hier is miss Kimball, de dochter van Professor Kimball, den naturalist, dien gij gisteren zoo vriendelijk waart aan het station behulpzaam te zijn. Kijk, Mr. Pembroke, in dat mandje zitten veel waardevolle insectensoorten. Zij kunnen niet tegen het leven in gevangenschap en ieder uur dat zij langer in het mandje blijven, brengt hun leven in gevaar. Kan uw bediende het mij niet geven?“

„Het spijt me zeer, Miss Kimball“, antwoordde ik, „maar mijn bureau is gesloten en ik heb den eenigen sleutel ervan aan mijn ketting“.

Blijkbaar aarzelde zij even, toen zeide ze weifelend.

„Zou het te veel gevegd zijn te vragen of uw bediende het slot mag forceeren? De zaak is, Mr. Pembroke, dat mijn vader verre van sterk is en het ongelukje van gisteren heeft hem een ernstige lever-aandoening bezorgd. Daarom wil ik zoo

snel mogelijk naar hem terugkeeren. Bovendien ben ik overtuigd, dat als er iets mis zou loopen met zijn kostbare insecten, de gevolgen voor hem heel ernstig zouden zijn".

Ik bevond mij in een moeilijke positie. Toevallig lagen er juist nu in een loket van het bureau brieven, die ik zorgen moest dat tot geen prijs in andere handen vielen.

Ik twijfelde geen oogenblik aan de eerlijkheid van mijn bediende Putney; maar ik kende de neiging van kamerdienaars om zich op de hoogte te stellen van de persoonlijke aangelegenheden van hun patroons. Er stond genoeg in die brieven om te raden wie de schrijfster was en ik had geen lust dat gevaar te loopen.

"Het spijt me zeer, Miss Kimball", antwoordde ik „doch ik kan niemand anders toestaan mijn bureau te openen. Maar ik zal zoo snel mogelijk in de stad komen. Als er niet gauw een trein gaat, zal ik mijn gastheer verzoeken mij een van zijn auto's te leenen. Meer kan ik niet doen en ik hoop over een groot uur thuis te zijn."

Ze bedankte mij, nogal stug vond ik, in aanmerking nemend hoeveel last ik mijzelf en anderen voorhaar veroorzaakte. Gelukkig ging er juist een trein, dien ik nog kon pakken.

Binnen het uur bereikte ik mijn woning en toen ik de deur opende, was het eerste wat mij trof de zoetige, weë lucht die het heele huis vulde.

"Kon je die lucht niet weg krijgen!" vroeg ik Putney kwaad, daar ik vermoedde dat hij was uitgegaan en alles dicht had gelaten.

"Alles heeft wijd open gestaan, mijnheer", antwoordde hij. „Het is nog niets vergeleken bij gisteren. Nadat u weg was gegaan, was het onhoudbaar. Ik kreeg een gevoel alsof ik stikken moest".

Ik snelde naar mijn woonkamer, waar ik miss Kimball bij het raam zag staan. Ik vond haar mooier dan ooit in een linnen japon met een chic hoedje. Zij was bleek en zij zag er ongerust uit.

"Dank u zeer, Mr. Pembroke", zei zij, mij tegemoet tredend. „Het is heel vriendelijk van u, dat u u zooveel moeite geeft, eerst door mijn vader te helpen, waardoor u den trein gemist hebt en nu door weer in de stad te komen. Ik zou u niet zooveel last veroorzaakt hebben, als het niet heel belangrijk was".

"Het heeft niets te beduiden, Miss Kimball", antwoordde ik. „Ik ben blij dat ik u het mandje weer terug kan geven — ofschoon ik u moet vertellen dat gisteren iemand op het station getracht heeft het mij te ontfutselen, onder voorwendsel dat hij een collega van uw vader was".

Er kwam een uitdrukking van angst in haar oogen.

"Muller", riep zij uit. „Daar waren wij zoo bang voor".

"Dan kunt u nu gerust zijn", antwoordde ik. „De lucht hier in de kamer moet geruststellend op u werken. Dus was die man een schelm, zooals ik dacht?"

"Hij is een gewetenlooze schurk!" riep zij uit. „Inderdaad is hij een collega van mijn vader geweest en heeft hij geholpen de *Phymata* —" zij zweeg even en vervolgde toen — „de insecten — te verzamelen. Ik zou er u meer van willen vertellen, Mr. Pembroke, maar vader heeft het mij verboden. Er zijn andere redenen waarom wij het mandje terug willen hebben, dan verzamelwoede. Als u nu zoo goed zoudt willen zijn, zou ik het gaarne in ontvangst nemen. Ik moet den snel-trein van vier uur pakken".

"Best", zei ik. „Het ligt in het bureau". Dit zeggend haalde ik mijn sleutels voor den dag en liep op het bureau toe.

Ik wou juist den sleutel in het slot steken, toen ik ontsteld bleef staan. De boutjes van het slot waren uit het oude, zwakke hout gescheurd.

Een dubbele deuk toonde aan waar het instrument er tusschen gewrongen was en ik keek onwillekeurig naar een zwaren, Moorschen dolk, die op mijn tafel lag en dien ik vaak als papiersnijder gebruikte. Het verbaasde mij niet te zien, dat de punt gebogen was.

Verschrikt en vertoornd sloeg ik de klep neer, die als schrijftafel dienst deed en schoof het deurtje terzijde dat het vak verborg waarin ik het mandje gelegd had. Het was leeg.

"Het is weg!" riep ik uit.

"Weg?" herhaalde Miss Kimball opgewonden.

"Ja. Ziet u maar! Het bureau is geforceerd".

Zij wankelde achteruit en viel op een stoel neer; toen ik naar haar keek, zag ik dat zij doodsbleek was. Toen dacht ik aan mijn brieven en trok de lade open waarin ze moesten liggen. Zij waren er niet. Ik trok de andere laden open en

bevond dat niets was aangeraakt. Er lag onder anderen zoo-wat vijftig dollar in klein papiergeld in.

Ik wendde mij weer naar Miss Kimball. Zij lag als uitgeput in den stoel en zag er uit alsof ze flauw zou vallen; maar ik vrees dat ik er mij niet zoo veel van aantrok als ik had moeten doen. Het verlies van mijn brieven had mij te hevig geschokt.

"Mijn brieven zijn ook weg", mompelde ik en liep naar de deur waar ik op den schelknop drukte. Putney kwam dadelijk binnen en ik merkte op, dat hij bleek was.

"Wat weet jij daarvan?" vroeg ik. „Mijn bureau is opengebroken en er zijn eenige dingen uit gestolen".

"Daar heb je 't al!" riep Putney uit. „Ik was wel bang dat hij niet veel goeds in den zin had".

"Wat bedoel je?" riep ik uit.

"Nadat u gisteren was weg gegaan", zei Putney, „kwam er een mijnheer om u te spreken. Toen ik hem zei, dat u voor een week naar buiten was gegaan, leek hij erg teleurgesteld. Hij zei dat hij een oud vriend van u was en zoo juist uit Europa teruggekomen. Hij vroeg mij om papier om u een paar woorden te schrijven. Toen hij klaar was, vroeg hij mij een taxi te bestellen en ik ging naar de telefoon. Daar is zijn briefje, mijnheer".

Hij ging naar de tafel en nam een enveloppe op, die aan mij geadresseerd was. Ik scheurde ze open. Er lag een strookje papier in, waarop stond:

"Dank voor mijn exemplaren, die uw bediende mij gegeven heeft".

Rudolf Muller.

"Heb jij hem dat mandje gegeven?" snauwde ik Putney toe.

"Ik mijnheer?" zei Putney verbaasd. „Absoluut niet, mijnheer. Ik heb hem niets gegeven. Hij moet het bureau hebben opengebroken, terwijl ik aan de telefoon stond".

Miss Kimball en ik keken elkaar aan.

"Dank je, Putney", zei ik ten slotte.

Toen hij weg was, liep ik de kamer op en reer.

"Of die schavuit, Muller, heeft mijn bediende omgekocht om mijn bureau open te breken", zei ik, „of het is werkelijk gegaan zooals Putney zegt. Het maakt weinig verschil. De insecten zijn weg — en mijn brieven. Ik had voor alles ter wereld niet gewild, dat anderen ze in handen kregen".

Miss Kimball wist zich eindelijk te beheerschen. Haar gezicht was nog doodsbleek en uit haar oogen sprak angst. Ik kon die ontzetting om het verlies van een paar kwalijk riekende insecten niet begrijpen. Vergeleken bij het verlies van mijn brieven, leek mij dit een kleinigheid. Misschien las zij die gedachten in mijn oogen, want zij zei:

"Dat is vreeselijk, Mr. Pembroke. Het spijt mij ontzettend voor u, dat u die brieven kwijt bent en naar mijn idee is er geen twijfel aan of Dokter Muller heeft die meegenomen als bescherming voor hemzelf. Maar het verlies van de *Phymata Kimballis* — die insecten — is een ramp, die het heele land met den ondergang dreigt".

"Wat bedoelt u daarmee?" riep ik uit.

"Ik moest u maar de heele waarheid vertellen", antwoordde zij. „Zooals u waarschijnlijk weet, Mr. Pembroke, is mijn vader, Professor Jabez Kimball, een groot natuuronderzoeker. Zijn speciale studie is entomologie en er is misschien niemand ter wereld, die meer van insecten weet dan hij. Wij wonen aan den oever van de Sound, niet ver van South Norwalk, in een oud landhuis; en vader heeft daarvan een proefstation gemaakt voor de studie van het insectenleven. Speciaal bestudeert hij het overbrengen van insecten uit andere landen ten einde die welke in Amerika veel schade aanrichten, te bestrijden".

"Een gevaarlijk soort proefnemingen", zei ik.

"Het gaat alles onder netwerk", antwoordde zij snel; „maar ik geef toe, dat het gevaarlijk is. Welnu, op een dag dat vader bezig was, kwam dokter Muller in zijn motorboot oversteken. Hij kende natuurlijk vader's reputatie en wilde kennis met hem maken. Dokter Muller is zelf een groot entomoloog. Hij woont nu op Long Island, maar heeft jaren doorgebracht met onderzoekingstochten. Hij en vader konden goed samen opschieten en zij besloten gezamenlijk te zoeken naar middelen ter bescherming der fruitteelt in ons land. U weet, dat er een soort wespen is, die ontzettende schade aan het fruit toebrengt en zij besloten gezamenlijk naar een natuurlijke vijand te zoeken die aan de vernieling der wespen paal en perk zou stellen".

"Heel interessant", zei ik, met mijn gedachten bij mijn brieven.

(Wordt vervolgd)

Foto C. J. Steenberg

POSTWIJCK. HEK EN VOORZIJD VAN HET HUIS

POSTWIJCK

WIE kent niet de prachtige, hooge en statige huizen langs den Vechtstroom, die eens verzezen in een tijd toen Holland groot was in Handel en Zeevaart, in schilder- en dichtkunst en de bouwheer in die monumentale buitenverblijven strenge lijnen en grootsche vormen gaf aan hetgeen er leefde in de hoofden en harten van schepenen en drosten, dichters en schilders wier namen klankvol luiden door ons land? ☞ Wie kent ze niet de statige, sobere en toch strenge huizen als „Over-Holland” en „Rupelmonde”, dicht bij Nieuwersluis, die eens de kracht en schoonheid weerspiegelden van die glorievolle, 17e eeuw? ☞ Wie heeft er niet met aandachtige oogen staan turen naar die statige gebouwen van architectonische evenredigheid in de deelen en onderdeelen, paleizen wier dorpels en vloeren werden betreden door kunstenaars, schilders, zangers en poëeten? ☞ De tijden zijn voorbij, dat de artiesten zich zwierig bewogen in het Hooge Huis te Muiden, te-midden van een Pieter Corneliszoon Hooft en Anna Tesselschade Visscher, op wie gedichten in het Latijn werden geschreven, geestig antwoordde: ☞ „Het is een vossenmaal voor een kraanvogel. Ik ken geen Latijn”. ☞ Rond-om Amsterdam zijn tal van aanzienlijke huizen door mokerende hamerslagen gevallen, waarvoor in de plaats kwamen gelijk- en gelijkvormige woningen, die eens de schrik en het angstbeeld waren van van Deyssel, toen hij schreef: „Ontelbare nette en rechte rijen huizen waarin en waaruit zich bewegen ontelbare, nette en fatsoenlijke, beminnelijke menschen; niemand meer met een wrat op z'n neus en niemand meer, die de hik heeft, ik zou je danken!” ☞ En van Deyssel had gelijk. Er ligt in het uniforme, er steekt in de confectiepakjes van Hollenkamp of Kattenburg niets groots of aantrekkelijks. Als ik kiezen moet tusschen de verandaatjes van woningen in Plan Zuid,

waar de rose ochtendjaponnen aan waschlijnen krinkelend zwieren op den wind en een huis als Postwijck, ongeveer twee kilometer voorbij Abcoude, gelegen aan den straatweg, bij baambrugge, dan verkies ik zoo'n fiere en hooge behuizing waaraan een stuk historie is verbonden en men in zijn verbeelding de edellieden uit het verleden ziet promeneeren in de lanen van dezen boomen- en bloemrijken tuin. ☞ Bijna iedere fietsrijder, elke auto-bestuurder, menig motorrijder, kijkt in het voorbijgaan even naar Postwijck op, omdat zijn aandacht wordt getrokken door het hooge hek, het donkere geboomte, den paleisbouw van dit grijsgepleisterde huis met zijn groene stores, hooge ramen, dakvensters en windwijzer, die sober kronen dit eeuwen-oude gebouw. ☞ Aan Post-Wijck is een stuk geschiedenis verbonden. Lodewijk Napoleon heeft er gewoond, de heeren van Abcoude en Baambrugge hebben er verwoond, Gillis Valkenier heeft er in 1727 als regeerend Schepen van Amsterdam vertoefd en wij vinden in de annalen van oude registratie-boeken vermeld, dat vrouwe Anna Jacoba Valkenier, weduwe van Mr. Joan van der Voort er een deel van haar leven heeft doorgebracht. Ook Jhr. Mr. Dr. Roëll heeft Post-Wijck eenigen tijd als verblijf gekozen en het ontstaan van den naam Post-Wijck valt samen met het feit, dat de voorposten er de wijk hebben genomen voor den naderenden vijand. ☞ Het huis getuigt van de soliede bouwkraft der 17e eeuw. Links, daar, waar de drie ramen aan den frontgevel zichtbaar zijn, is de hooge en groote zaal gelegen met op den achtergrond den grijsmarmieren, boogvormigen pleistersteen. Het plafond vertoont nog dat kunstzinnige pleisterwerk uit den tijd, toen de rococo-stijl met zijn brooze maar decadente voorstellingen de kracht en de fijnheid eener gezonde kunst niet ondermijnde. ☞ Wie verneemt hier schilderstukken uit het verleden aan te treffen,

wie in den waan verkeert hier schilderijen te zien, evenredig aan de schoonheid van een Wed. de Bas of Rembrandt's Staalmeesters, zal bedrogen uitkomen. Wie, die verwacht, hier het clavecimbel of spinet, te zullen vinden, moet ook naar het verleden gaan. De tijden van die fraaie maar oude snarenspeeltuigen, van de diepe en donkere doeken vol prachtige en levende schoonheid zijn vervangen door de meer moderne middelen van klanken- en kleurenmengeling als pianola, radio, en geschilderde landschappen. De hall van Post-Wijck is een meesterwerk van geacheveerde samenstelling van sneeuw wit pleisterwerk, marmeren vloerstenen en een naar de boven-gaanderij stijgende trap, waar de kamerdeuren van de eerste étage op uitkomen. Rechts van het huis zijn drie aan elkander grenzende kamers met open deuren als doorkijkjes, die aan het licht en het perspectieve gedeelte herinneren gelijk zij op de schilderijen van Pieter de Hoogh aanwezig zijn. En het valt op, dat één der latere bewoners een serre, een soort van glazen vogelkooi aan de achterzijde heeft aangebracht, die wel den zin voor huiselijke gezelligheid versterkt maar het gebouw puist-achtig ontsiert.

(Wordt vervolgd)

FRANS HULLEMAN

IK HUIVERDE

De zon verdween door gouden wolkenpoort,
breedspreidend nog haar naglans naar omhoog.
Veel-kleurig gloeide westerhemelboog
en donzen wolkjes waren licht-omboord.

Zacht dreven zij aan verren einder voort,
terwijl een late vogel eenzaam vloog
hoog over 't avondland, waarover toog
de wade van den nacht, stil, ongestoord.

Ver voor mij uit verzezen fel en klaar
scherp-donkere silhouetten van de stad,
waartusschen lichten pinkten hier en daar.

Rondom zeeg rust op avondlanden aan
en week het al, dat mij beangstigd had.

Ik huiverde, om steewaarts weer te gaan.

D. A. POSTEMA

ZANGVOGELS

OVER vogelzang raak je nooit uitgepraat of uitgestudeerd, daar is altijd wat nieuws en wat moois aan te beleven. Waar de nachtegaal, de koningin der gevederde zangers, ontbreekt, daar is de basterdnachtegaal met zijn vol geluid of schetterende toontjes plaatsvervanger. Of men haalt er zijn hart op aan het heerlijk blijde gezang van den lijster, terwijl het frissche roepen van den koolzwarten merel ook meedoen kan in den zangwedstrijd. Wat een verschil in al die vogelliedjes! De roodborst is een heel goede zanger, zijn liedje klinkt zoo echt, zoo gemoedelijk. Het is niet luid, maar het lispelt vaak zacht en teer, met ietwat weemoedige fluittoontjes. Vind ik 't roodborstenlied het liefste of is dat het klaterende zingen van het blauwborstje, dat ook nog allerlei liedekens van andere vogels door zijn zingen heenweeft en dus nimmer hetzelfde is? Ge moet anders over die vaste slagliedjes ook niet min denken! Want de vinkenslag, die vlotte, strijdlustige fanfare, dat marschliedje, altijd weer vroolijk schetterend als roffelen

Foto C. J. Steenbergh

DE HAL, EEN MEESTERWERK VAN SNEEUWWIT PLEISTERWERK, MARMEREN VLOERSTEENEN

fluit, mag er even goed wezen. Is er welluidender roep dan die van den wielewaal, met dien diepen, vollen fluittoon? En dan de leeuwerik met zijn jubelend gezang, dat onverklaarbare wonder van stijgend geluid, zwevend tot op voor ons oog onzichtbare hoogten, dalend weer met den kleinen vogel tot de vlakke weide, waar het hooge gras den zanger met zijn lied opneemt. Er is geen eind aan het genotvolle herdenken van klaren, blijden, vogelzang voor wie op zijn tijd goed weet te luisteren!

G. DE GRAAF

Foto C. J. Steenbergh

GEZICHT OP DE BOERDERIJ

Oude steden aan de Côte d'Azur

NICE

NICE, het oude Niçe onderscheidt zich in zooverre van de andere plaatsen aan de Riviera, dat het zich als een geheel apart element beschouwt. Dit is natuurlijk een fictie. Nice behoorde van oudsher altijd ergens bij, hetzij bij Italië, hetzij bij Frankrijk. Maar dat geeft de echte Niçois u niet toe. Hij is Niçois — voilà tout! — Zijn taal is dan ook apart. In de stadjes van Menton en Villefranche is de bevolking nog half Italiaansch, de meisjes heeten er Triëster en Romana, de jongens Phillipo of Luigi. Hun speel- en twisttaal is onverstaanbaar. De Niçois heeft reeds een ander dialect hoewel even onverstaanbaar voor een vreemdeling. Volgens deskundigen is dit een mengelmoes van Grieksch, Keltisch, Fransch, Latijnsch en Frankisch. „Niçard” wordt dit dialect genoemd. In het „Niçard” heet brood „ourton” naar het Grieksch „orton”, champignon „bolet” naar het Latijnsche „boletus”, kat . . . „kat” naar het Frankisch „kater”, nacht „nuèce” naar het Frankische „nacht” en dan is er nog het Patois Niçard dat een labyrint van vreemde woorden vormt. Een „sentier” is een „drajo”, een „rocher” een „baus”, een „droom” is „partoi”, een kruik „giarra”. Als men in Menton of Nice op de schilderachtige markten wandelt, waar de koopvrouwen onder groote oranje of groene parasols hun vruchten en groenten aan den man brengen, verstaat men zoo goed als niets van hun gesprek, maar al ware dit niet het geval, het oog heeft hier zooveel te zien, dat men die „brouhaha” maar over zich heen laat gaan. Het bloemenmarktje in Menton, even voor men de oude stad inkomt, is beroemd bij de schilders. Het is omgeven door oude grijze gevels met een enkel groen of blauw luik, er is natuurlijk een fontein en rondom deze zijn de reuzenparasols opgesteld, waaronder de gele, roode en blauwe kleuren der bloemen fonkelen. Men daalt langseenige trappen tot dit marktpleintje af en het is dus van de straat,

Foto G. R. Ballance

DE PETITE CORNICHE WAARLANGS NICE IS GEBOUWD

die iets hooger ligt, prachtig te zien. De bloemen- en vruchtenmarkten in Nice, langs de Boulevard Mac Mahon, waar de Paillon in haar breede steenen bedding vloeit, zijn niet minder schilderachtig. Victor Sardou beschrijft ze vol enthousiasme en hij vertelt er nog bij hoe het vroeger was toen nog geen brug de beide oevers van de Paillon verbond en men over een smal wankelend plankje van den eenen naar den anderen kant moest komen. Toen bestond ook nog de mooie oude poort, Saint-Antoine, die een gedeelte vormde van de oude vestingwerken. Omdat de kade bij de Paillon opgehoogd was, had het onderstuk van deze poort het moeten ontgelden en zoo zag men van beneden af, hoog tegen de blauwe lucht zijn plechtigen gothischen boog, waarvan een hooge trap neerdaalde in de oude stad. „Comme pittoresque et vu du bas, c'était charmant. L'arcade s'ouvrait sur le ciel, où les allants et venants découpaient leurs silhouettes entre deux rangs de fruits et de légumes. Une jolie aquarelle. La vieille ville, malgré sa forte odeur du fromage et de merluches, m'amuse infiniment. Je m'y promène volontiers. Je n'aimerais pas l'habiter”. Neen waarlijk, om er te wonen is dat oude stadsdeel niet aantrekkelijk voor een modern mensch en zelfs om er de schoonheid van te zien alleen, moet men de wel eens te piquante luchtjes trotseeren, maar weer eenmaal

in de comfortabele hôtélkamer terug, rijst die oude stad als een romantische droom voor u op. In de Rue droite staat het oude paleis der Lascaris, welks gevel door de nauwheid der straat zoo goed als niet te zien is. Daarbinnen zijn nog fraaie fresco's en reliefs. De overwelfde breede maar afgebrokkelde marmeren trappen voeren naar zeer armoedige kamers, eens zalen! waar de bewoners, schoenlappers, naaistertjes, ouvriers, de gebeeldhouwde deuren vervangen hebben door planken. Het Italiaansche torentje van de kerk Sainte-Reparate steekt uit het labyrint van straatjes en pleinen op. Het zonlicht dringt nauwelijks door tusschen de hoge muren van kloosters en tuinen, maar gelukt hem dit, dan kleurt daar plotseling naast de diepe schaduw van een smal hoog huis, een stukje Niçois leven voor den wandelaar op. Winkeltjes met uitgespannen zeilen, waar heerenconfectie en antiquiteiten verkocht worden, spelende kinderen met zwarte haardossen en bloote beentjes, vrouwtjes die rustig op de trap van haar deur zitten te werken met een krant om haar hoofd

geplooid als een hoed tegen de zon, ezeltjes die staan te wachten, en de schitterende pracht van roode tomaten, gele citroenen en groene watermeloenen die opengesneden hun roze vleesch laten zien. In deze oude stad van Nice heeft de groote Paganini geleefd en hij is er gestorven, schijnbaar arm en onbemind. Ergens op een sombere kamer in de Rue de la Prefecture heeft de groote kunstenaar zijn laatsten adem uitgeblazen. Hij was een zonderling teruggetrokken wezen, gehaat door zijn omgeving om zijn gierigheid, bewonderd en gevreesd om zijn hemelsch en duivelsch vioolspel, waarvan de tonen dikwijls in het stille avonduur door de straat klonken. Paganini stierf als 't ware met zijn viool in de hand — de strijkstok ontgleed aan zijn machteloze vingers en het volk dat beneden op de straat voor zijn deur geschoold was, riep onder elkaar: „Ques a co?” „Non es ren” „Es lo fuech?” „Conmo co?” „Non es ren Paganini es muort”. Hetgeen zooveel zeggen wil als „Wat is er toch? O er is niets! Is er wat gebeurd? Wel nee, Paganini is dood”. De

oude stad met zijn bruine vaalgekleurde daken ziet men het best van het Chateau af. Het Chateau is de heuvel die aan de oostzijde van Nice verrijst, de plek waar zich de geheele geschiedenis der stad afspeelt, want hier heeft zich de oorspronkelijke bevolking van Nice neergezet. Hier verdedigde het zich drie honderd jaar voor Christus tegen zijn machtigste vijanden, de Liguriërs. Een overwinning op deze lastige naburen bezorgde de stad zelfs haar naam „Nike” welke „overwinning” beteekent. Een nieuwe vijand verrees in het machtige Céménélum het tegenwoordige Cimiez, de hooge rots tegenover het Chateau, waarop de Grieken een sterke vesting hadden gebouwd, reeds lang voor Nice zich begon te ontwikkelen. Cimiez duldde geen mededingster naast zich en trachtte door herhaalde aanvallen het jonge Nice ten onder te brengen, echter tevergeefs, in 568 werd dit lustverblijf van het rijke Rome, dat een bevolking van dertig duizend zielen telde, door de Lombarden veroverd. Er zijn nog belangrijke overblijfselen van de verwoeste stad te vinden, als de Romeinsche Arena en de gedeelten van een oud klooster, terlustverblijf heeft gemaakt met prachtige villa's en eenige groote hôtels. Het Chateau was het levendige tooneel van strijd in den tijd van Barbarossa. Deze verscheen in 1543

Foto G. R. Ballance

DE PROMENADE TE NICE, DE ZEEBOULEVARD, WAAR DE VREEMDELINGEN, UIT ALLE OORDEN DER WERELD HIERHEEN GETROKKEN, ELKAAR BEWONDEREN

met twee duizend galeien en veertien duizend Turken onder de muren van het Chateau; teruggedrongen, ging hij hulp van Marseille halen en verscheen weder in de baai van Nice met een groote troepenmacht. De stad werd gesommeerd zich over te geven, maar Nice weigerde haar rechtmatige vorst, den hertog van Savoye, te verraden en verdedigde zich manhaftig op de muren van het Chateau. De strijd duurde tien dagen. Nice scheen verloren. Op dat oogenblik snelde de Fransche Kenau Simonsz Hasselaar, namelijk Catherina Segurana, onder de kreten „Vive la Savoye!” op den Turk toe, die de vlag op den muur van het Chateau wilde planten, verbrijzelde zijn hoofd met een knots en rukte de vlag uit zijn hand. Dit was het teeken voor het wanhopige volk met verdubbelde woede op de aanvallers los te trekken, zoodat de overwinning behaald werd en het beleg van Nice werd opgeheven. ☞ Ook het Chateau is thans slechts een ruïne, de heuvel heeft den naam echter behouden. Lommerrijke wegen, beplant met eeuwenoude zeedennen voeren naar het plateau dat hoog boven de stad een ruim uitzicht heeft over de grillige Côte d'Azur en het verre land der Alpes Maritimes. — Om de ruïnes van het kasteel heeft zich een bosch gevormd met weelderige begroeiing. Daar ergens onder hooge boomen zit nog een oude koning, wiens leven de Niçoiser bevolking zeer ter harte gaat. Het is een donkere arend eenzaam opgesloten achter de tralies. Als zijn listig glinsterend oog boven den krommen snavel niet meer over Nice waakt, dreigt er gevaar voor de stad. Laat ons dus hopen dat deze gevangen vorst nog lang zijn somber leven zal behouden! ☞ Aan de zijde waar het „Chateau” de zeehaven begrenst, is na den oorlog het prachtige monument voor de gevallen verzezen. Wanneer men van Monte Carlo of Villefranche, Nice langs la petite Corniche

nadert, ziet men het reeds van verre liggen, één met de rots waar het tegenaan is gebouwd. Zelden zag ik zoo iets grootsch en indrukwekkends als deze hommage aan de zonen des vaderlands en moeilijk zou er ook een geschikter plek in de stad gevonden kunnen worden, voor zulk een statig herinneringsteeken dan de hooge grijze rots aan wier voet zich zooveel afspeelde in verband met het oude „Nike”.

M. C. VAN ZEGGELEN

DE UIL

DAT de duivel de Uilegedaante kan aannemen, toont de volgende sage: In den tuin van een huis in de Peterstraat te Leipzig staat in eene kleine nis een steenen Uil; dat is het merkteeken eener erge geschiedenis, die in oude tijden is voorgevallen. ☞ Daar was n.l. eens een huisbewaarder in dat huis, die zoo vast sloep, dat hij met geen mogelijkheid wakker kon gemaakt worden, hoe hevig ook de

bewoners, als zij des nachts naar huis kwamen, op de deur bonst. Omdat deze nu, en vaak bij slecht weer, telkens zoo lang moesten wachten, deden ze hun beklag bij den huisheer en wisten hem te bewegen den huisbewaarder met ontslag te dreigen, als deze toestand nog langer bleef voortduren. ☞ Thans zat de arme waker in zak en asch, en prakkezuere van alles, hoe hij zich wakker zou kunnen houden. Hij kon echter niets uitdenken. Schreiend zag hij den nacht naderen; te middernacht echter kwam onverwachte hulp voor hem opdagen. In eenvoudige dracht en met vriendelijken groet trad de vorst der hel naar hem toe en beloofde hem, elken nacht in de gedaante van een Uil voor hem te waken en hem te wekken, zoo vaak iemand intrede verlangde. Daarvoor vorderde hij voorloopig in 't geheel niets, zelfs na tien jaren eerst zijne ziel. De bewaker verzette zich echter lang tegen dat mondeling contract, doch eindelijk overwon de lust om rustig en onbe-

Foto G. R. Ballance

DE BLOEMENMARKT TE NICE IN FLONKERENDE KLEUREN

zorgd zich te kunnen uitslapen, en hij maakte accoord. Spoedig werd de overeenkomst ook schriftelijk gemaakt. ☒ Denzelfden nacht nog trad de duivel als Uil in dienst, en voerde dezen zoo goed uit, dat deh uisbewaarder als spoedig evenveel lof als vroeger misnoegen oogstte, en zich heel goed erbij bevond. Jammer, dat het voor hem op een treurig einde uitliep. ☒ Op zekeren morgen vond men hem gewurgd in zijn bed liggen. De tien jaren waren om; de duivel had hem voor het verder leven geen uitstel gegeven ¹⁾). GERH. KREKELBERG

¹⁾ W. Ziehnert. Sachsens Volkssagen.

DE KANGOEROE

Voor diegenen, die in de dierkundige wetenschap leeken zijn, is de lichaamsvorm van een dier het voornaamste kenmerk, dat zijn plaats in het systeem bepaalt. Zij beschouwen bijv. de vleermuizen als de verwanten der vogels, terwijl zij juist in het systeem der zoogdieren op de apen volgen. Ook Plinius, de Romeinsche geleerde en schrijver, die bij de oudst bekende uitbarsting van den Vesuvius in 79 n. Chr. omkwam, was nog deze meening toegedaan. Verdeelde hij het dierenrijk niet in Land-, Lucht- en Waterdieren, zoodat hij de vleermuizen en de vogels in dezelfde groep vereenigde? Zoo is ook de meening nog algemeen verspreid, dat de zoo vreemd gebouwde kangoeroe, wier zware achterpooten haar tot zulke reuzensprongen in staat stellen, het type van de groep der buideldieren is — zoogdieren, die hunne jongen een tijd lang in een zak onder aan den buik met zich meedragen — en dat al deze dieren zulke sterke achterpooten hebben, waarmede zij zich springende voortbewegen. Deze meening moest zich wel vanzelf bij oningewijden opdringen, omdat de bezoekers van dieren tuinen slechts zelden anders gebouwde buideldieren te zien krijgen. ☒ De dierkundige kiest echter bij de classificatie andere, meer standvastige kenmerken dan het uiterlijk voorkomen, waartoe een aantal op een meer of minderen ontwikkelingsstrap wijzende kenmerken behooren, die door veranderingen in de natuurlijke levensomstandigheden weinig of niet beïnvloed worden — op welke m.a.w. de variabiliteit van het dierlijk organisme weinig of geen vat heeft. Hiertoe behooren de eerste plaats de eigenschappen, die met de voortplanting en de ontwikkeling van het individu in verband staan. ☒ De toestand, waarin bij alle buideldieren de jongen ter wereld komen, is die eener te vroeg geboren vrucht, die zich nog geruimen tijd in den bovengenoemden buidel verder moet ontwikkelen, alvorens het jonge dier op zich zelf kan staan. Deze op een lagen trap van ontwikkeling wijzende eigenschap gaat steeds met andere kenmerken gepaard, die van een lage ontwikkeling blijk geven, hoezeer de onderscheidene soorten in leefwijze en lichaamsbouw ook uiteen loopen. ☒ Een weetgierig kind riep in Artis vóór het verblijf der kangoeroes, waarin een wijfje rondsprong, uit welks buidelopening de reeënkop met de beweeglijke ooren van een reeds half volwassen jong kwam kijken: „Waarom laat het jong alleen zijn kop zien; waarom komt het niet heelemaal uit het lijf van zijn moeder?” ☒ Wanneer ik in deze schets bij de door de Redactie mij toegezonden foto, deze vraag, die menig volwassene in verlegenheid zou brengen, onbeantwoord liet, zouden de lezers het uit een dierkundig oogpunt meest belangrijke en voor een ieder meest interessante kenmerk der buideldieren onthouden worden, dat ons deze dieren als een overgangsgroep der eierleggende vogelbekdieren — de laagste, aan de vogels verwante zoogdiergroep — naar alle overige zoogdieren leert beschouwen. ☒ De moeder-kangoeroe, van de soort, die menschengrootte bereikt (Reuzen-kangoeroe) draagt slechts 39 dagen, en als het jong (bij de grootere soorten

slechts één) geboren wordt, is het niet grooter dan een kleine pink. Het ziet er dan uit als een klein, rolrond, wit vleeschklompje, waaraan de ledematen slechts als stompjes zichtbaar zijn, met gesloten oogen en nauwelijks aangeduide ooren en neusgaten. Het voornaamste lichaamsdeel is dan de mond, die langen tijd gedurende de verdere ontwikkeling belangrijk werk heeft te doen. ☒ Onmiddellijk na de geboorte grijpt de moeder haar zoo vroegtijdig geborene tusschen hare lippen vast en zet het kleine ding, na met hare korte voorpooten, die uit het smalle, onaanzienlijke bovenlijf naar beneden hangen, den buidel geopend te hebben, aan een der zich daarbinnen bevindende tepels af. Nauwelijks heeft het dezen aangeraakt, of de mondranden beginnen tot een kleine, ronde opening (den zuigmond) samen te groeien, terwijl het tepeluiteinde zoodanig begint op te zwellen, dat het met den zuigmond één geheel gaat vormen, en het nog zwakke jong, zonder eenige kracht aan te wenden, aan den tepel blijft hangen. Door samentrekking van een de melkklier omgevende kringpier wordt de melk in den zuigmond van het jong gespoten. Dit zou echter stikken, indien niet een andere

inrichting het gelijktijdig slikken en ademen mogelijk maakte. De Buideldieren, en ook de walvisch, de dolfin en andere Vischachtige Zoogdieren, die lang onder water moeten kunnen blijven, zijn hiertoe in staat door het omhoogtrekken van het strottenhoofd, dat vóór de inwendige neusopeningen wordt geschoven, zoodat neusholte en luchtpijp één afgesloten kanaal vormen, waarin het voedsel niet kan binnendringen. ☒ In een verder ontwikkelingsstadium splijt de zuigmond weer open, zakt het strottenhoofd weer omlaag en kan het jong nu door eigen kracht de moedermelk tot zich nemen. Naarmate de jonge kangoeroe groeit, worden de tusschenpoozen, waarin zij haar natuurlijke speen loslaat, en waarin zij haar kop nieuwsgierig uit de buidelopening steekt, grooter en eindelijk waagt ze zich naar buiten, om zich in de nabijheid der moeder aan het malsche gras te goed te doen, doch, om, zoodra er gevaar dreigt, hals over kop in den buidel terug te springen. ☒ Eerst heel laat leert de jonge kangoeroe geheel op zich zelf te staan. Zelfs wordt verzekerd, dat, wanneer het jonge wijfje reeds de moederweelde heeft gekend, het zich nog bij gevaar in den buidel, waarin het werd groot gebracht, verbijgt, en, zoo mogelijk, in gezelschap van een later geboren broertje of zusje met zuigen begint. ☒ Alles wijst

BENNET'S KANGOEROE. (*MACROPUS BENETTI*) MET JONG IN BUIDEL

bij de buideldieren op een lagen trap van ontwikkeling. Zij bevrienden zich niet met andere dieren; hun leven kenmerkt zich door voortdurende angst; in gevangenschap blijven zij zich zelf steeds gelijk, en leren zelfs hun verzorger nauwelijks van andere menschen onderscheiden. Hoewel de moeder zich langer dan die van andere dieren met hare jongen moet bezighouden, toont zij eer onverschilligheid dan zorgzaamheid tegenover hare spruiten. Een kangoeroe-moeder wierp haar jong, toen zij voor haar achtervolger de vlucht moest nemen, zonder er zich verder om te bekommeren, uit den buidel. ☒ Nieuwe indrukken, die de buideldieren ontvangen, kunnen zij slechts langzaam verwerken. Aan de omheining van haar nieuw verblijf in de diergaarde moet de kangoeroe zeer langzaam gewend worden. Een exemplaar, dat te spoedig uit zijn hok werd losgelaten, stormde met groote sprongen naar voren en verbrijzelde den schedel tegen het hek. ☒ Dat de hersenen, het orgaan van het verstand, uitgezonderd die der vogelbekdieren, van alle zoogdieren den meest primitieven bouw vertoonen, is na het voorafgaande te verwachten. De gleuven over de hersenen, die de zogenaamde hersenwindingen te voorschijn roepen, en de oppervlakte vergrooten, zijn bij de buideldieren weinig in aantal en zeer ondiep. ☒ Zij is in ieder opzicht wel een der merkwaardigste

REUZENKANGOEROE. WIJFJE MET JONGEN

zoogdiergroepen, voor welke de bijgevoegde illustraties onze aandacht vragen. Terwijl de voortplanting en de ontwikkelingswijze, die bij alle van een buidel voorziene zoogdieren zoo merkwaardige overeenkomst vertoonen en tot een saamhoorigheid doen besluiten, kan dit van het gebit, dat bij alle hooger ontwikkelde zoogdieren een zoo goed kenmerk voor de classificatie oplevert, slechts in beperkte mate worden gezegd. Want dit vertoont nu eens overeenkomsten met dat van roofdieren, dan weer met dat van insekteneters of van planteneters. Er leven dan ook tegenwoordig roof-, insekten- en planteneterende buideldieren. Doch bij deze groote, uiterlijke verschillen vertoont het tandstelsel bij allen toch bepaalde overeenkomsten, die het niet twijfelachtig maken, dat het oorspronkelijk dat van een insekteneter is geweest, en dat het door wijziging der natuurlijke levensomstandigheden in verschillende richtingen veranderingen heeft ondergaan, waardoor van de oorspronkelijke eenheid veel verloren ging. ☼ Eveneens is zulks met de ledematen het geval geweest, die evenals bij de overige zoogdieren, nu eens ingericht zijn tot loopen, tot springen, klimmen of graven. ☼ Het buideldieren in vroegere aardperioden laat — dan weer optreden van de overblijfselen van de rijke fauna ook in vroegere tijdperken der lange aardgeschiedenis — hoe schaarsch vroeger landoppervlakten bewoond heeft — de ontwikkeling uit een oorspronkelijk type geen ontrent deze staan. Dank zij bepaalde skeletkenmerken, die twijfel betend aan buideldieren eigen zijn, weten we, dat uitsluitend voortdat op de aarde de eerste hogere zoogdieren verschijnen, die een steeds grootere toenadering tot de hedenverdaagsche zoogdierfauna hebben ingeleid, tal van buideldiersoorten in verschillende ver uiteen liggende streken hebben geleefd, waar zij nu reeds sedert lang zijn uitgestorven. De wet der voortdurende volmaking der levende natuur, die voor zoovele dier- en ook plantengroepen geldt, vond in het optreden der buideldieren in de vroegere aardlagen nieuwen steun. ☼ Bedoelde kenmerken zijn in de eerste plaats het bezit van twee dunne, aan het bekken bevestigde been-tjes, de z.g. buidelbeentjes, die blijkbaar tot steun voor den buidel moeten dienen en bij geen enkel hooger ontwikkeld zoogdier voorkomen; in de tweede plaats een scherpe naar binnen buiging van den achterrand der onderkaak. Aan dit uitsteeksel is het te danken, dat we weten, dat buideldieren reeds in de Triasperiode, de oudste afdeeling van het groote Secundaire tijdvak, in verschillende deelen van Europa en Amerika en ook in Zuid-Afrika hebben geleefd, en dat het soortental in den loop van de Jura- en de daaropvolgende Krijtperiode belangrijk moet zijn toegenomen, waarbij het oorspronkelijk insektenetend gebit zich in verschillende richtingen meer en meer gewijzigd heeft. ☼ Dat

ROTSKANGOEROE. (MACROPUS ROBUSTUS)

we van zoovele buideldiersoorten uit genoemde tijdperken slechts de onderkaak kennen, is een gemakkelijk te verklaren verschijnsel, dat ook voor fossiele zoogdieren uit andere groepen geldt. De onderkaak is vooreerst een stevig beenstuk, en laat gemakkelijk van het cadaver los, dat aan de oppervlakte van het water drijft. Terwijl het lijk door het water, waarin het dier terecht is gekomen, wordt medegevoerd en vergaat, valt de onderkaak op den bodem en wordt hier in het slijk begraven. ☼ Hoe voorzichtig in de wetenschap te werk wordt gegaan, om de voorgeschiedenis van planten- en diergroepen uit de vondsten van dieren en plantenoverblijfselen in vroegere aardlagen op te bouwen, leert een merkwaardig voorbeeld, dat op de voorgeschiedenis der buideldieren betrekking heeft. ☼ Cuvier, de beroemde fran-sche dierkundige en vergelijkend ontleedkundige (1769—1832), vond, dat er bijna altijd een duidelijke onderlinge betrekking bestaat tusschen bepaalde eigenschappen van het gebit en zekere andere kenmerken, o.a. van de ledematen. Hij was er zeker overtuigd van, dat het mogelijk zou zijn, uit de eerste eigenschap die van andere lichaamsdeelen te kunnen voorspellen. Hij kwam in de gelegenheid dit voor de buideldieren te bewijzen. Er werd hem n.l. uit de oud-tertiaire gipslagen van Montmartre bij Parijs een steenblok gebracht, waarop het voorste deel van het geraamte van een klein zoogdier te zien was, terwijl het achterste deel blijkbaar nog in het gesteente was opgesloten. Het gebit toonde hem aan, dat hij met een soort buidelrat te doen had, buideldieren, die tegenwoordig tot Zuid-Amerika beperkt zijn. „Wanneer”, zoo redeneerde Cuvier, „ook de rest van het skelet bewaard is gebleven, moeten aan het bekken de alleen bij buideldieren voorkomende buidelbeentjes aangetroffen worden”. En werkelijk bracht hij, in tegenwoordigheid eener commissie van geleerden, door middel van hamer en beitel het bekken met bedoelde beentjes uit den steen te voorschijn. Het geval baarde in de geleerde wereld groot opzien, en zeker was het geen wonder, dat nog heden de legende is blijven voortleven, dat Cuvier in staat was, uit één enkel beenstuk het geheele dier te construeeren. ☼ Toen deze buidelrat (Didelphus Parisiensis) in de omstreken van Parijs leefde, ging de eertijds zoo soortenrijke groep der Buideldieren buiten hun tegenwoordig verspreidingsgebied — Australië met aangrenzende eilanden, waar zij in velerlei soorten, met de vogelbekdieren de eenige inheemsche zoogdieren zijn, en Zuid-Amerika waar slechts

ROODE REUZENKANGOEROE. (MACROPUS RUFUS), WIJFJE

Foto C. A. Schouten

DE OVAALVORMIGE PERGOLA IN HET ROSARIUM VAN DEN HAAGSCHEN DIERENTUIN MET DE HEERLIJKSTE ROODE KLIMROZEN BEGROEID

buidelratten voorkomen — haar ondergang tegemoet, als een gevolg van den concurrentiestrijd met zooveel hooger ontwikkelde zoogdiertypen, die reeds lang te voren op het wereldtoneel moeten verschenen zijn. Dezelfde afzettingen in de omgeving van Parijs bevatten n.l. beenderen, van zeer verschillende zoogdierorden (tal van hoefdiersoorten roofdieren, knaagdieren en vleermuizen (in het geheel \pm 50 soorten). In Australië, het bijna uitsluitend gebied der hedendaagsche buideldieren, bestond deze concurrentiestrijd niet, omdat het sedert de periode, waarin de ontwikkeling der hoogere zoogdierafdeelingen heeft plaats gevonden, van de andere delen der wereld geïsoleerd is gebleven, en er een invasie dezer zooveel beter in den strijd om het bestaan toegeruste dieren onmogelijk was. ☞ Dat er echter veel vroeger verbindingen moeten hebben bestaan, wordt ook door de buideldieren van Australië en Zuid-Amerika alleszins aannemelijk gemaakt, omdat de in Europa en Noord-Amerika reeds lang uitgestorven buideldieren den verbindingsschakel vormen tusschen de beide nu ver van elkander verwijderd levende buideldierfaunen. ☞ De kangoeroes zijn door haar vreemden, tot springen ingerichten lichaamsbouw wel het meest afwijkend type onder de groote groep der buideldieren. Tegenover het zware, breede onderlijf, met de stevige, lange achterpooten en den reusachtigen staart maakt het naar voren geleidelijk smaller uitlopende bovenlijf, met de nietige, naar beneden hangende voorpooten en den kleinen kop een ongelukkige figuur. Vandaar de zonderlinge bewegingen dezer dieren, die niet nalaten den lachlust van het publiek in een diergaarde op te wekken. ☞ Wanneer de dieren op de uitgestrekte grasvlakte, waarop de kudde van ongeveer 50 stuks zich het liefst ophoudt, ongehinderd aan het weiden zijn, komen ze stootsgewijze met onbeholpen bewegingen langzaam vooruit, door de handvlakte op den grond te zetten en steunende op den staart de lange achterpooten vóór de voorpooten te brengen. Wanneer ze gaan uitrusten, leggen zij zich met in de volle lengte uitgestrekte achterpooten op den grond. ☞ Geheel anders zijn de bewegingen, als het dier achtervolgd wordt. Het kan dan 9 M. groote sprongen maken, waartoe geen enkel dier in staat is, en waarbij de achterpooten en de staart hun volste kracht ontplooiën, en de kleine voorpooten stijf tegen de borst worden gehouden. Terwijl de enorme dijspieren de geweldige, veerkrachtige achterpooten tegen den grond slaan en de staart recht naar achteren wordt uitgestrekt, werpt het vluchtende dier zich in de hoogte en schiet het in een boog vooruit, terwijl de reusachtige staart, die blijkbaar als balanceerwerktuig dienst doet, slingerende bewegingen uitvoert en des te sterker, naarmate de sprongen grooter zijn. ☞ Een eigenaardig gebruik maakt de kangoeroe van

de achterpooten, door ze bij gemis van een stem, met kracht tegen den grond te slaan en op deze wijze alarmsignalen te geven. In de stilte van den nacht moet dit trommelen een eigenaardigen indruk maken. ☞ De enorme sprongen stellen de kangoeroe in staat, over laag geboomte heen te komen, als de jagers hunne honden op een kudde loslaten. Wanneer geen laag geboomte, doch wel water zich in de nabijheid bevindt, springt de achtervolgde er in, en in hoog opgerichte houding boven het water uitstekende, wacht zij den hond af, die met de voorpooten wordt vastgegrepen en zolang onder water gehouden wordt, tot de vijand verdronken is. ☞ De komst der Europeesche kolonisten in Australië heeft ook hier hetgeen oorspronkelijk was meedoogenloos vernietigd. De kangoeroes, die in het eerst nog te midden der schaapskudden geduld werden, moesten worden uitgeroeid, omdat zij onaangenaam rieken, en, zoo werd beweerd, hierdoor de schapen zouden hinderen. ☞ Om de nederzettingen werden de kangoeroe-kudden spoedig geheel uitgeroeid, en nu vindt men ze nog slechts op ver verwijderde plaatsen, waar het voor zijn medeschepselen gevaarlijkste wezen, de op eigen voordeel beluste mensch, nog niet is doorgedrongen.

DR. H. VAN CAPPELLE

Van Rozen en Rozengaarden

De Roos: het Zinnebeeld van Liefde en Schoonheid; nochtans: „Geen rozen zonder doornen!”

DE nimmer volprezen „Koningin der Bloemen” heeft niet alleen sinds oude tijden voor de beoefenaars der Botanie — als zuiver-wetenschappelijk studieobject — een zeer voorname plaats ingenomen, zij trad eveneens herhaaldelijk sterk op den voorgrond in Kunst en Literatuur. — Poëten hebben haar schoonheid talloze malen in gloeiende bewoordingen bezongen, ontelbare prozaïsten wisten haar op min of meer kunstzinnige wijze in hare hoedanigheid van liefdessymbool in dienst der Romantiek te stellen. Maar ik wil thans slechts spreken over de plaats, welke de Roos in de botanische wetenschap inneemt en over de wijze, waarop de mensch er in geslaagd is, nieuwe, dikwijls zeer veel van de oorspronkelijke vormen afwijkende, variëteiten in het leven te roepen. ☞ Het aan soorten buitengewoon rijke plantengeslacht *Rosa Trn* vormt een onderdeel van de uitgebreide tweezaadlobbige familie der *Roosachtigen* of *Rosaceën*. De bestudeering er van en vooral het aangeven van een doeltreffende classificatie levert den botanicus vanwege de talrijke sterk uiteenlopende vormen geen geringe moeilijkheden op! — Het methodisch overzicht, waarbij men de bloemen tot de beide hoofdgroepen van *Eenmaalbloeiende* of *Zomerrozen* en *Veredelde* of *Zomer- en Herfstrozen* terugbrengt, is zoowel voor wetenschappelijke doeleinden, als ten grieve van kweekers en rozenliefhebbers, als buitengemeen practisch aan te bevelen ¹⁾. ☞ Al onze gekweekte rozen stammen af van wilde rozen, en wel voor het grootste deel van die, welke oorspronkelijk slechts in Indië, Klein-Azië, Turkestan en Perzië voorkwamen. In het algemeen kan men aannemen, dat het vaderland der tot veredeling geschikte wilde rozen — behoudens enkele uitzonderingen — op het noordelijk halfmond tusschen den twintigsten en den zeventigsten breedtegraad gezocht moet worden. In verband met het kweken van rozen dienen

¹⁾ Zij, die belangstellen in de rozencultuur en zich mogelijk op de hoogte wenschen te stellen van nadere bijzonderheden over de hierboven vermelde rangschikking, verwijzen we gaarne naar het belangrijke en fraai geïllustreerde werk van F. J. van Uildriks: „Onze Rozen”, een uitstekende Nederlandsche bewerking van het „Rosenbuch für Gartenliebhaber”, door Dr. Julius Hoffmann.

we, als een zeer voorname vertegenwoordigster der eerstgenoemde groep, de volle aandacht te schenken aan onze inheemsche wilde roos of bottelroos (*Rosa canina* L), immers, deze soort wordt in hoofdzaak gebruikt als *wildstam* voor het oculeren van veredelde rozen. De meeste in den handel zijnde stokrozen en struikrozen zijn dan ook op deze winterharde *Rosa canina* veredeld en ten gevolge daarvan vrij goed bestand tegen de zoo vaak onverwachte en meestal onaangename verrassingen van ons Hollandsche klimaat. ☒ Andere belangrijke Zomerrozen zijn de Capucinerrozen (*Rosa lutea* L), de Provinsrozen (*Rosa gallica* L)¹⁾, de Damascenerrozen of Rozen der vier jaargetijden (*Rosa damascena* L), de talrijke, uit Azië en Amerika afkomstige *Klimrozen*, waarvan sommige soorten — op zoogenaamde hoogstammetjes veredeld — als treurozen in den handel gebracht worden en de Japansche rozen (*Rosa rugosa*). ☒ De nieuwe soorten ontstaan, hetzij door toevallige verschijning van tot dusverre onbekende variëteiten, hetzij door *hybridisatie*, waarmede de toepassing van kunstmatige bevruchting bedoeld wordt. In het eerstgenoemde geval laat de rozenkweker²⁾ de meest volkomen exemplaren van de edelste soorten uitbloeien en zaad vormen. De hiervan verkregen nieuwe bloemen komen natuurlijk voor het meerendeel in vorm en kleur overeen met die van de moederplant, doch bijna altijd vertoonen zich daaronder ook min of meer afwijkende exemplaren. Wanneer deze daarvoor in aanmerking komen, worden ze door stekken vermenigvuldigd en, na het verkrijgen van voldoende voorraad, onder nieuwe benamingen in den handel gebracht. ☒ De methode der hybridisatie is verreweg de meest doeltreffende en wordt dan ook reeds sedert tal van jaren in hoofdzaak in practijk gebracht, meer dan eens bekroond met hoogst verrassende resultaten. Indien de rozenkweker haar wenscht toe te passen, brengt hij het stuifmeel van de eene bloem met behulp van een fijn, droog penseeltje op den stempel van de andere over. Van te voren moeten echter de meeldraden der voor de kunstmatige bevruchting bestemde roos zorgvuldig met een schaartje afgeknipt zijn en wel, vóórdat de stuifmeelkorreltjes tot rijpheid zijn gekomen. Waartoe dit noodig is, laat zich gemakkelijk verklaren! — Eveneens dient de kweker er voor te zorgen, dat de kunstbewerking bij zonschijn geschiedt en verdient de verrichting er van onder glas stellig de voorkeur. ☒ Hoe ontzaglijk veel schoons vermocht men op deze wijze met behulp der Natuur al niet tot stand te brengen, denken we slechts aan de, naar vorm en kleur immer meer de volmaaktheid naderbijkomende variëteiten der bekende Hybriderozen, of, zooals de kwekers deze noemen, de *Remontantrozen*³⁾, der Bourbonrozen (*Rosa indica bourbonica*), Theerozen (*Rosa indica fragrans*), Theehybriderozen (*Rosa indica hybrida*), Noisetrozen (*Rosa Noisettiana*), Mosrozen (*Rosa centifolia muscosa*), Polyantharozen of Kleinbloemige rozen (*Rosa polyantha*) en der Maandrozen of Bengaalsche rozen (*Rosa indica semperflorens* of *Rosa bengalensis*)! ☒ Zooals vanzelf spreekt, valt er over de bloemen en de cultuur daarvan nog heel veel belangrijks en wetenswaardigs te vermelden, we geven er echter de voorkeur aan, enkele woorden te wijden aan de *rozentuinen* van voorheen en thans. ☒ Wanneer men het een of andere werkje over de historie der schoone tuin-kunst ter hand neemt en dit met aandacht doorleest, valt het op, hoe oneindig veel zorg de oude gaardeniers en hoveniers en de hedendaagsche „tuinarchitecten” ten allen tijde aan het aanleggen hunner rozen-gaarden, of, om de tegenwoordig-

ge geijkte term te gebruiken: „rosaria” besteedden. In de meer uitgebreide vakboeken over dit onderwerp, waarin achter-eenvolgens alle toegepaste stijlen — vanaf de grijze oudheid tot op den huidigen dag — behandeld zijn, valt er bijkans geen hoofdstuk aan te wijzen, waarin niet over rozentuinen gesproken wordt! ☒ Zoowel bij de Perzen en Arabieren, als bij de oude Egyptenaren — in het bekende, heerlijke Labyrinth — waren ze aanwezig. — In de beschrijvingen over den, tijdens den Griekschen bloeitijd ontstanen en later door de Romeinen overgenomen geometrischen-symetrischen tuinstijl, lezen we herhaaldelijk over de kostelijkste rosaria. Wie zou trouwens nimmer gehoord hebben van de bijzondere voorliefde, die het laatstgenoemde volk de Koningin der Bloemen toedroeg? ☒ De *rozengarde* der middeleeuwen — ook in ons land — was niet, wat de naam doet vermoeden, een tuin met niets dan rozen beplant, doch ze bestond uit groote gazons met velerlei bloemen, door rozenhagen omgeven. Allerlei feestelijkheden, spelen en tournooien werden er geregeld gehouden. — Tegen het einde der middeleeuwen verdwijnen deze rozengarden allengs van het tooneel, doch vinden we in de tijdperken van den Renaissance-stijl in Italië, den Architectonischen stijl in Frankrijk, doch vooral tijdens de toepassing van den Landschapsstijl in Engeland en van den Romantischen stijl, als zelfstandig geheel behandelde rozentuinen te kust en te keur. ☒ Het vraagstuk van het aanleggen van rosaria in „moderneren stijl” is door menigen bekwamen tuinarchitect (of architecte!) met zorg onder de oogen gezien, doch, naar onze meening, niet steeds op bevredigende wijze opgelost. Het is hier evenwel niet de plaats, om nader in te gaan op het al of niet ten goede komen van het geheel door verdeling in kleinere of grootere vakken en perken, door het gebruik maken van enkel rozen, of combineeren met andere bloemen, en op nog honderd andere „voor en tegens!” ☒ Een der fraaiste rozengarden uit ons land, welke we kennen, is die uit den Haagschen Dierentuinen, twee afbeeldingen er van zijn aan dit artikel toegevoegd. Het grondplan is zeer eenvoudig. De zonnewijzer, op de eene reproductie te zien, staat juist op het snijpunt van de, onevenredig verdeelde, korte en lange as, om welke beide de, door buxusranden (*Buxus sempervirens minima*) omgeven perkjes geometrisch gegroepeerd zijn. Het gedeelte rondom de korte as vormt den ingang, het andere het eigenlijke rosarium, dat ingesloten wordt door twee lange, ovaalvormige, met de heerlijkste roode klimrozen begroeide pergola's. In de perkjes staan slechts struikrozen; stamrozen — „de nachtmerrie van den tuinarchitect” — ontbreken er geheel. ☒ De Haagsche rozengarde is niet alleen als onderdeel der natuurhistorische verzamelingen van het „Koninklijk Zoölogisch Botanisch Genootschap”

Foto C.A. Schouten

HET ROSARIUM IN DEN HAAGSCHEN DIERENTUIN, WAARIN ZACHT-ROSE POLYANTHA'S, DE DONKERROODE MEVROUW DORA VAN TETS AFWISSELEN

1) Zeer ten onrechte spreekt men wel eens van *Provencerozen*, de naam is afkomstig van het in de nabijheid van Parijs gelegen en door zijn rozencultuur vermaard geworden stadje *Provins*.
2) En wel hoofdzakelijk de Fransche kweker!
3) Onder „remonteeren” wordt het voor de tweede maal bloeien verstaan.

van zeer groot belang, ze maakt eveneens sinds jaar en dag voor menigen Residentiebewoner (en -bewoonster) een geliefd en herhaaldelijk bezocht plekje uit! En is zulks te verwonderen?

A. W. FRANCKEN

De doolhof der dwaasheid

ROMAN VAN SCHERPZINNIGHEID, DWAASHEID EN HUMOR

17) DOOR RALPH SPRINGER

WIE zijn de hoogedelgeboren heeren dan?" vroeg hij, niet zonder eerbied. „Is die dikke misschien Ben Bighead, de moordenaar van den ouden dorpsveldwachter?" „Wij zijn detectiven", antwoordde Joris Jochem, „waardig. „En wie en wát ben jij?" „Een heel gewoon mensch, een marskramer. Ik verkoop aan de dorpslui werkjassen en schoenen en aan de vrouwen verguld ijzeren trouwringen en halskettingen. Maar aangezien die handel niét strafbaar is, zal ik maar heengaan, als je alleen met dieven en moordenaars te doen wilt hebben." „Wacht even!" riep Joris Jochem. „Pak je zak eens uit en laat ons zien wat voor jassen je hebt." De man deed dat en Joris Jochem koos twee blauwe, linnen werkjassen uit. Hij betaalde die en stuurde den marskramer daarna weg. Toen deze uit het gezicht was, gaf de detective, met van schrandereheid; stralend gezicht, Oom Karel een jas. „Trek die aan, speurbroeder," zei hij. Zelf trok hij de andere aan en zooveel als de eene Oom Karel te wijd was, bleek die van den detective te lang. „We zullen d'r allebei last van hebben met loopen en bewegen," zei de oude man bezorgd. „Waarom laat je ze ook niet eerst aanmeten?" „Daar wennen we wel aan, Watson. Als nu iemand beweert ons te kennen of te herkennen, dan kan je hem gerust zeggen dat-ie het liegt. Mijn eigen dochtertje Stientje zou niet weten wien ze zag, als ik zoo thuis kwam. Nu gaan we naar het kleine herbergje, waar we daarstraks een glas bier hebben gedronken, terug." „Dat noem ik een verstandig idee, Joris Jochem!" riep de oude man bewonderend uit. „Eerst een flink stukkie bikken en dán fijn onder de wol. Op die voorwaarde mag je me altijd Patson noemen of hoe is die hondennaam ook weer. Tenminste, als er niemand bij is." „Ik heb van eten geen woord gezegd, Watson. We zullen dáár de duisternis afwachten en dan naar „De Dansende Kikvorsch" kruipen". „Moet je daar éerst dat heele eind voor terugloopen? En we zijn er nú vlak bij." „Zoo, zijn we er nu vlak bij," antwoordde Joris Jochem op schamperen toon. „Wil je dan gezien worden en een kogel in je hoofd ontvangen?" „Maar als we in donker terugkomen, hoeven we immers niet te kruipen. Ik loop veel liever, als je het me vraagt". „Maar ik vraag het juist niét. Moeten ze soms uit het herbergje onze sporen kunnen volgen, stommeling. Of in „De Dansende Kikvorsch" onze voetstappen hooren? Watson?" „Ja, Joris Jochem." „We hebben met geslepen bloedhonden te doen, vriend speurbroeder," zei de detective nu fluissterend, met tranen in zijn stem. „En denk je dat ik iets zou willen wagen, waarbij jij, mijn trouwe makker, zou kunnen gevaar loopen? Joris Jochem waakt!" (Wordt vervolgd)

Ontvangen uitgaven

MARIE C. VAN ZEGGELN. De Plaetse aan de Veght. Uitg. N. V. Scheltema en Holkema's Boekhandel- en Uitgeversmij. Geill. door Lizzy Ansingh.

PROCESSTUKKEN en vooral processtukken uit vorige eeuwen, waarin de gewichtige kanselarijstijl misschien nog meer in eere wordt gehouden dan in die van dezen tijd, hebben gemeenlijk een fatale uitwerking op hen, die ze plegen te hanteeren. Steeds is het beroep der menschen voor den nauwlettenden opmerker terug te vinden in uiterlijk, zelfs indien de betrokken persoon niet naar eenig bijzonder kenmerk streeft. Zoo vergaat het zeer zeker hen, die dag in dag uit met dossiers e.d. plegen om te gaan.

't Schijnt, alsof 't stof, dat opstuift, uit oude paperassen, allen met eenzelfde ondoorzichtig vernis bedekt, zoodat zelfs den meest gevoeligen advocatenklerk ziel en gemoed verloren gaan. En toch, hoeveel romantiek ligt er in deze stukken verscholen achter stadhuistaal en rechtsgeleerde minutieusheid. 't Hangt er maar van af, hoe men ze benadert. Mevrouw van Zeggelen toont ons in dit boek, als in vele vorige, dat memories, brieven en akten even levend en boeiend kunnen zijn als het schoonste vers. Mits men beschikt over de verbeelding, die de schrijfster haar eigen kan noemen. Een verbeelding, welke te meer opbloede, toen Mevrouw van Zeggelen dezen voorbijgeganen zomer, dezen onvergetelijk schoonen zomer, dagen, weken doorbracht in den koepel van de Plaetse aan de Veght, het nog steeds patricische Over-Holland, waar ruim twee eeuwen geleden Margarethe Poppe leefde en liefhad. De dochter van den Amsterdamschen koopman Jacob Poppe, (zichzelf zoo welbewust van zijn aanzien, zijn macht, zijn grootheid) had 't gewaagd den onaanzienlijken graveur Franciscus de With, den jongen knappen kunstenaar te verkiezen boven den adellijken pretendent naar haar hand. Een voorkeur, welke door Jacob Poppe aanvankelijk werd geduld, maar weldra werd tegengewerkt. Maar even onverzettelijk in haar liefde als haar vader in zijn trots, was Margarethe. En in den donkeren nacht gaat ze weg, alles vergetend, meer nog verliezend dan een meisje in onze dagen

kan verliezen, als ze kiest den geliefde tegen vaders wil. Want blindelingsche gehoorzaamheid was de plicht der kinderen in die tijden, voor een ruimer inzicht den plicht der ouders hiertegenover stelde. Maar „vóór alles is de Liefde", ook toen. Toch, ook dan, in dien zwaren heerlijken, nacht gaat Margarethe heen om haar vader te sparen. Opdat hij niet zal behoeven te verschijnen voor de Commissie van „Huwelijkse zaken". „... Hij zou dat niet overleven . . .", verklaart Margarethe, als Franciscus haar wacht bij het huisje van den sluiswachter, achter het brugje van „Weerestein". „En zij reden heen in den helderen maannacht, langs het zandpad, den kant uit naar „'t Sticht". Zoo, als deze enkele woorden, klaar, simpel en veelzeggend is heel dit verhaal, uit oude processtukken opgehaald, geschreven. Fijn en teeder, voorzichtig en ontroerend. En daarnaast getuigend van een diepgaande studie van dit tijdperk, het einde der 17e eeuw, toen de negenjarige oorlog den Amsterdamschen kooplieden menig bang oog-

blik bezorgde, al was de Republiek der Vereenigde Nederlanden niet zelve het terrein van den strijd. Het burgerlijk leven ging rustig verder, met evenveel glans en praal, verrijnder nog dan in den bloeitijd der Republiek. En de schrijfster maakt 't alles reëel als moderne werkelijkheid. Vroolijk heeft Margarethe in den winter van 1691 de feesten in den Haag meegevierd, even blijde is de zomer op de Plaetse, de Plaetse aan de Veght, waar ook nu nog de wisseling der jaargetijden een zelfde verheuging brengt. Die heerlijk waren te beleven op de plaetse waar 't „schoon en rustig was, een fraaie hof, een rijken koopman waardig". En dan komt één zinnetje, waarin Margarethe Poppe, die den eenvoudigen graveur met al de liefde van haar groote, haar standvastige hart liefheeft, typeert: . . . „maar Margarethe's hart trok naar een ander minder gekunsteld gedeelte dat achter dit alles lag, de bloeiende bongerd bij het weiland. Waar „de kersenboomen stonden in sneeuwvitten bloei, de peren- en appelboomen reeds waren bedekt met een dons van knopjes, meidoorn, sering en gouden regen droegen haar schat van geurende bloemen, maar het weelderigst van dezen toovertuin geleek haar wel den overvloed van hoogopschietend pijpkruid, dat de stammen der vruchtboomen halverwege met zijn witte bloemen bedekte. Beneden witte bloemen, boven witte bloemen — een enkel plekje blauwe hemel daartusschen of een groen stukje weiland". Was er ooit uitverkorener plek voor het opbloeien van een romantische liefde. Zelfs al werd ze later begraven in vergeelde processtukken. Glorieuus deed mevrouw van Zeggelen ze herleven. Glorieuus ook illustreerde Lizzy Ansingh met enkele teekeningen, opgaand met de schrijfster in eenzelfde sfeer.

R. v. O.

„TOEN NAM MARGARETHE HAAR LUIT EN ZONG . . .”

III. uit „De Plaetse aan de Veght”